

TEKOVSKÉ MÚZEUM V LEVICIACH

História
výroby fajok
a archeologické
nálezy fajok
na Slovensku

**LEVICE
2011**

Konferencia o histórii výroby fajok a archeologických nálezoch fajok na Slovensku sa realizovala s finančnou a materiálnou podporou:

Mesta Levice Nitrianskeho samosprávneho kraja

landscape
ecology
garden
design

SB PRESS
reklama tlač vydavateľstvo

Regionálne vydavateľstvo s vlastnou osetovou tlačiarňou na čiernobiely i plnofarebnú tlač, ktorú využíva na tlač kníh predovšetkým regionálnych autorov. Okrem toho tlačí všetky druhy tlačiarenských výrobkov.

Vydavateľstvo SB PRESS vydáva, tlačí a distribuuje regionálny dvojtýždenník SLOVENSKÁ BRÁNA, ktorý vychádza na území okresov Levice, Zlaté Moravce a Zarnovica.

Slovenská brána bola mediálnym partnerom odbornej konferencie História výroby fajok a archeologické nálezy fajok na Slovensku, ktorú pripravilo v septembri 2011 Tekovské múzeum v Leviciach, ako prvú odbornú konferenciu tohto druhu na Slovensku.

Vo vydavateľstve vyšla, okrem iných zaujímavých kníh, kniha Miroslava Harmana a Jozefa Šteffeka FAJKA VELEBENÁ, FAJKA ZATRACOVANÁ.

Toto zaujímavé čítanie o fajkách a všetkom, čo s nimi súvisí je doplnené o farebné fotografie najzaujímavejších fajok. Kniha má pevnú väzbu, 194 strán, stojí 8 €.

Objednať si ju môžete na adrese: Vydavateľstvo SB PRESS, Továrnská 210, 935 28 Timače 3 alebo mailom sbpress@sbpress.sk. Knihu posielame na dobierku.

TACK SIRO,
Sredka torta

- Torty a špeciálne zákusky na objednávku
- Torty rôznych druhov a chutí, ktoré Vám osladiť a spríjemnia sviatočné chvíle
- Svadby, narodeniny, krstý, promócie, firemné a rodinné oslavy
- Jedlé logá a fotografie v reálnom čase

www.tack.sk

ISBN 978-80-88831-11-2

© Tekovské múzeum
v Leviciach

ÚVOD

Cieľom konferencie bolo sústredenie odborných informácií o histórii výroby hlinených fajok na Slovensku, čo prispeje k zachovaniu dôkazov o zručnosti majstrov fajkárov a iných súvisiacich remesiel. Veľkou mierou k tomu prispievajú aj archeologické nálezy, vďaka ktorým sa objavujú stále nové dôkazy o nepoznaných dielňach a výrobcoch fajok.

Slovensko sa svojho času zaradilo medzi významných producentov hlinených fajok v Európe. Archeologické nálezy dokazujú, že fajky sa na našom území vyrábali už koncom 16. storočia.

Začali ich vyrábať hrnčiari popri inom sortimente. Koncom 18. a začiatkom 19. storočia sa centrum výroby hlinených fajok vďaka bohatému výskytu vhodných keramických surovín prenieslo do Banskej Štiavnice, podľa ktorej dostali mená Štiavničky, Šemničky. Pod týmito názvami sa hlinené fajky zo Slovenska preslávili v Rakúsko-Uhorsku, ale aj po celom svete. Slovenským vynálezom bolo aj originálne zapalovanie tabaku vo fajkách tzv. zapekaním, od čoho je odvodený aj ich názov – zapekačky. S Banskou Štiavnicou sa žiaľ spája aj zánik fajkárskeho remesla, keď práve tu v polovici 20. storočia skončila svoju činnosť posledná dielňa na výrobu fajok na Slovensku.

Súčasťou konferencie bola exkurzia do Banskej Štiavnice s prehliadkou fajkárskej dielne v Starom zámku, s ukážkou výroby hlinených fajok na originálnych dobových strojoch, s možnosťou vlastnoručného vyrobenia fajky pod dohľadom fajkárskeho majstra Jána Fialu z Brehov. Spetrením celého podujatia bola súťaž v pomalom fajčení fajky, Memoriál RNDr. Miroslava Harmana, CSc., významného geológa, publicistu, vedeckého pracovníka SAV, ale aj fajkárskeho fajšmekra.

Mgr. Margaréta Nováková